

організація, регулювання, стимулювання, контроль), педагогічний (аналіз і оцінка результатів завершеного циклу, в першу чергу навчального року).

Школотознавство завжди цікавили і на сучасному етапі розвитку освіти все ще цікавлять соціально-правові, адміністративні, економічні, трудові, матеріально-психологічні, етичні відносини, які виникають в процесі управління. І незаперечними були і залишаються в центрі уваги цієї галузі шкільної педагогіки – керівні педагогічні кадри, від яких залежить система підвищення наукового керівництва школою, її рівня, і яких погано готували раніше і ще гірше – тепер. Тому завдання педагогічних навчальних закладів – готувати кожного студента до управлінської діяльності. А завдання керівника будь-якого рангу – наполегливо оволодівати наукою і мистецтвом управління, досвідом соціальних відносин, розвивати позитивні та долати негативні особистісні якості в інтересах подальшого вдосконалення практики педагогічного управління. А допомогти може ґрунтовно оснащена теорія школотознавства і її чимала частина – технологія управління і керівництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1987. – 376 с.
2. Педагогический словарь / И.А.Каиров (гл. ред.). В 2-х т. Т.1. – М.: Из-во Академии пед. наук, 1960.
3. Украинский Советский Энциклопедический Словарь. В 3-х т. / редкол. А.В.Кудрицкий.
4. Педагогическая энциклопедия / Гл. ред. И.А.Каиров. – М.: Изд. Советская Энциклопедия, 1964.

Аннотация

Н.П.Вавринчук

Школоведение: отрасль педагогической науки

В статье на основе исторического анализа рассматривается понятие „школоведение” как отдельная отрасль педагогической науки.

Ключевые слова: школоведение, педагогическая наука.

Summary

M.P.Vavrynychuk

School Studies: Branch of Pedagogical Science

On the bases of the historical analyses the notion “school studies” as a separate branch of pedagogical science is examined in the article.

Key words: school studies, pedagogical science.

Дата надходження статті

„14” травня 2008 р.

УДК 37.013 + 378: 398.1 (045)

Л.І.ВОРОТНЯК,
здобувач
(м.Хмельницький)

ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАГІСТРІВ У ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

В даній статті обґрунтовано педагогічну технологію формування полікультурної компетенції магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах; розкриті її особливості; виявлено мету, завдання та структуру педагогічної технології; визначені етапи та педагогічні умови її реалізації.

Ключові слова: полікультурна компетенція, педагогічна технологія, соціально-педагогічна адаптація, педагогічні умови.

Постановка проблеми в загальному вигляді.... Гуманізація, демократизація освіти, переорієнтація навчання з інформаційно-репродуктивного процесу на творчий розвиток особистості студента, формування у нього основних здатностей-компетенцій потребують активного пошуку інноваційних форм і методів навчання та виховання майбутнього фахівця.

Зміни, що відбуваються як в суспільстві так і в свідомості, сприяють появі у сфері освіти ідей та концепцій, в яких відображається розуміння радикального характеру цих змін, а саме: криза освіти, зміна освітньої парадигми, нові освітні цінності та ін. Відображенням таких змін в освітній практиці та в педагогічному менталітеті слід визнати появу поняття педагогічної, або в більш широкому сенсі, освітньої технології.

Аналіз досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Проблемою технології в педагогічному аспекті займалися зарубіжні та вітчизняні дослідники М.Кларк, В.П.Беспалько, Б.С.Блум, М.В.Кларін, І.П.Марев, Г.К.Селевко, І.О.Смолук та ін.

Аналіз позицій сучасних дослідників засвідчує розмаїтість підходів до характеристики сутності педагогічної технології, що розглядається як сукупність психолого-педагогічних установок, прийомів, методів навчання, виховних засобів; організаційно-методичний інструментарій педагогічного процесу (Б.Ліхачов), опис системи дій учителя та учнів (Ф.Фрадкін, І.Волков), системний метод (С.У.Гончаренко, І.Прокопенко, В.Євдокимов), модель педагогічної діяльності (В.М.Монахов), дидактична система (О.Я.Савченко), теоретично обґрунтована навчально-виховна система (С.О.Сисоева), діяльність (В.Сластьонін), порядок, логічність, послідовність (М.В.Кларін), структуроване проектування процесу формування особистості; змістовна техніка реалізації навчального процесу (В.П.Беспалько, І.Підласий).

Формулювання цілей статті... Мета статті – обґрунтувати педагогічну технологію формування полікультурної компетенції магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах, виявити її особливості та структуру.

Виклад основного матеріалу... У нашому дослідженні цільовим компонентом підготовки магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах є їх полікультурна компетенція. На основі аналізу теоретичного матеріалу з метою формування умінь та навичок міжкультурної взаємодії у слухачів магістратури було розроблено педагогічну технологію формування полікультурної компетенції магістрів у ВПНЗ.

Під педагогічною технологією формування полікультурної компетенції ми розуміємо проектування педагогічної діяльності викладача щодо відбору соціокультурного матеріалу, приведення в систему форм і методів формування полікультурної компетенції магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах і послідовної реалізації етапів формування полікультурної компетенції на практиці, що сприяє розвитку полікультурного мислення магістрів вищих педагогічних навчальних закладів, актуалізації їх смислотворчої діяльності.

Метою педагогічної технології формування полікультурної компетенції магістрів у ВПНЗ є підготовка високоосвіченої особистості, здатної до творчої діяльності, готової до самореалізації та самовизначення в професійній, суспільній і особистій сферах життєдіяльності, вільної від негативних етнокультурних стереотипів, з позицією громадянина світу, члена світового співтовариства з почуттям загальнолюдської відповідальності за долю нашої планети.

Педагогічна технологія формування полікультурної компетенції магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах передбачає:

інтегративний підхід до культурознавчого збагачення світогляду студентів під час вивчення навчальних дисциплін;

конструювання взаємин на основі системного утворення „особистість-особистість”, культурних способів спілкування і взаємодії;

нову методику співпраці з кожним студентом, звернення до власного досвіду студента, спільна побудова траєкторії самовдосконалення особистості студента і підтримка образу „Я”;

віддзеркалення під час спілкування соціокультурних потреб – діалогу, поліфонічних думок, толерантне ставлення до інших;

забезпечення студента можливістю самовизначення як представника того чи іншого етносоціуму, тієї чи іншої культури;

утвердження на практиці мислеформи „від пізнання себе до розуміння інших”;

вчинкові дії: автентичність, довіра, співпраця, сприйняття, конкретність, повна контактність, двостороння комунікація, емпатійне розуміння, комунікативні компетенції;

подолання суперечностей між моделюванням соціокультурної ситуації під час підготовки студентів та її реальними вимогами у процесі практичної педагогічної діяльності, приблизним характером педагогічних впливів і необхідністю досягнення науково прогнозованих результатів навчання;

сприяння особистісному та професійному зростанню слухачів.

Процес формування полікультурної компетенції магістрів у ВПНЗ за допомогою запропонованої педагогічної технології вимагає таких підходів:

- особистісно зорієнтованого, при якому в центр навчально-виховного процесу ставляться інтереси особистості. При цьому провідною ідеєю полікультурної освіти постає усвідомлення невід'ємних прав людини, незалежно від її національної приналежності, а зміст її спрямовується на виховання патріота своєї країни, громадянина світу, який прагне до вільного вибору власного шляху та способів реалізації, вибудовує свою діяльність на основі визнання абсолютної цінності прав людини. Особистісно зорієнтований підхід передбачає врахування вікових особливостей студентів, розробку змісту кожного конкретного етапу навчання у взаємопов'язаному контексті всього змісту педагогічного процесу.

- діяльнісного, що визначає спрямованість змісту освіти на опанування студентами вмінь і навичок, що забезпечують успішність позитивної взаємодії з представниками інших етнокультурних систем, і

реалізується шляхом створення навчальних ситуацій, у яких практично апробовуються соціокультурні цінності. Завдяки цьому підходу глобальні проблеми викладаються через локальні на підставі позитивного досвіду участі студентів у окремих акціях, проектах тощо.

- конкретно-історичного, що передбачає розгляд навчального змісту в цілому як історичної категорії, своєрідної моделі конкретних вимог полікультурного суспільства до підготовки молоді до життя та діяльності в цьому суспільстві. Конкретно-історичний підхід спрямовує зміст освіти на вирішення завдань, що є найбільш актуальними на сучасному етапі розвитку полікультурного суспільства.

Для обґрунтування запропонованої педагогічної технології необхідно визначити її структуру. Аналіз праць науковців (Г.К.Селевко, А.М.Єрмола, С.О.Сисоева, Л.М.Романишина, Л.В.Романюк), в яких визначається зміст технологій навчання, свідчить, що технологія максимальною мірою пов'язана з навчальним процесом, його структурою, засобами, методами і формами. Отже, виходячи з логіки педагогічного процесу щодо формування полікультурної компетенції, можемо теоретично запропонувати таку структуру педагогічної технології як взаємозв'язок компонентів:

концептуальна основа – опора технології на конкретну наукову концепцію або систему уявлень;
змістова частина навчання – цілі навчання (загальні та конкретні);
процесуальна частина – технологічний процес: організація навчального процесу, методи і форми навчальної діяльності студентів, методи та форми роботи викладачів, діяльність викладачів щодо керування процесом засвоєння матеріалу, діагностика навчального процесу.

Розглянемо структуру запропонованої педагогічної технології детальніше.

В основу запропонованої технології покладено:

теорію діяльності на засадах особистісно зорієнтованого навчання, головною метою якого є взаємний і плідний розвиток особистості педагога та студента на основі рівності у спілкуванні та партнерства у спільній діяльності;

культурно-історичну теорію походження та формування психіки і свідомості Л.С.Виготського [2];

теорію кооперованого навчання;

концепцію життєтворчості особистості;

концепцію розвивального навчання;

теорію самореалізації й самоефективності особистості.

В основу педагогічної технології формування полікультурної компетенції покладено також принципи гуманістичного світогляду (визнання людини найвищою життєвою цінністю; пріоритету загальнолюдських цінностей; віри в людину; принципи плюралізму і альтруїзму), що передбачають формування таких якостей особистості як усвідомлення єдності природи і людини, відмова від авторитарного стилю мислення і взаємодії педагога та студента, терпимість, схильність до компромісу, шанобливе ставлення до думки іншого, інших культур, моральних і духовних цінностей тощо.

Змістова частина навчання охоплює:

- постановку, максимальне уточнення, формулювання цілей (загальних і конкретних) щодо досягнення результатів;

- зміст навчального матеріалу.

Пріоритетними цілями, на які орієнтується викладач у процесі формування полікультурної компетенції магістрів у ВПНЗ, є: підготовка педагога-магістра, компетентного в науково-психологічних й предметних знаннях, здатного творчо здійснювати власну професійну діяльність; формування його полікультурних якостей.

Зміст полікультурної освіти визначається як система соціокультурних знань і переконань, ціннісних орієнтацій, спрямованих на формування полікультурної компетенції магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах, розвитку почуттів людяності, толерантності, емпатії, неупередженості до представників інших культур. Органічний зв'язок змісту освіти із загальнолюдськими, національними та регіональними цінностями культури, засвоєння яких на основі вільного самовизначення призводить до реалізації особистістю своїх творчих здібностей у гармонії з духовністю людства, є суттєвим виявом діалогічності в аспекті світоглядного ставлення рівноправних суб'єктів педагогічного процесу до іноземних історико-культурних традицій.

Зміст навчання повинен відображати все багатство соціокультурних знань та передбачає інтеграцію ідей полікультурності в зміст навчальних дисциплін, які забезпечують магістерську підготовку.

Таким чином, актуалізується завдання забезпечення через систему окремих предметів цілісного бачення студентом картини світу з усім розмаїттям культур народів, що населяють нашу планету.

Принципово важливою складовою педагогічної технології є організація навчального матеріалу (зміст навчання) – відбір і структурування найбільш значущого інтегрованого мовного, культурознавчого, соціокультурного, психолого-педагогічного навчального матеріалу, який спрямований на формування особистості магістра-педагога, розкриття його творчого потенціалу, формування його полікультурної компетенції.

При відборі змісту навчання було враховано ряд факторів, а саме: соціокультурне оточення студентів (етнічний і конфесійний склад, настанови й упередження, що панують в оточенні; індивідуальні інтереси студентів до проблеми полікультурного суспільства та окремих соціокультурних груп); етнічні й соціально-економічні особливості регіону; соціокультурне становище в регіоні, країні, світі (процеси зближення країн, етнічних і конфесійних груп, розвиток конфліктів та їх причини, культурну експансію й формування націоналізму та ін.); методологічні, методичні й особистісні можливості викладачів.

Керуючись основним принципом полікультурної освіти – принципом діалогу культур, основна увага була приділена аналізу культурознавчого автентичного і частково автентичного матеріалу з точки зору потенційних можливостей його використання при моделюванні в навчальній аудиторії такого культурного простору, занурення в яке будеться за принципом кола культур та цивілізацій, що розширюється (від етнічних/суперетнічних культур, соціальних субкультур до геополітично маркованих регіонально-континентальних культур, до цивілізованих пластів та їх відображення в світовій культурі).

При розробці етапів культурознавчого збагачення навчальних дисциплін даний принцип потребує відповіді на питання: наскільки реально створюються умови для полікультурного розвитку особистості студента, для усвідомлення студентами себе як культурно-історичних суб'єктів, що є носіями та представниками не однієї, а цілого ряду взаємопов'язаних культур, для підготовки їх до виконання в суспільстві ролі суб'єкта діалогу культур в ситуаціях міжкультурного спілкування, для розвитку в них загальнопланетарного мислення та етики поведінки.

Полікультурний зміст вимагає також міждисциплінарного підходу. Жодна дисципліна, узятя окремо, не може пояснити всі аспекти життя, культури і соціальні проблеми етнонаціональної спільноти. Аналіз проблем з позиції однієї дисципліни може видавати перекручені інтерпретації й оцінки. Послідовне застосування міждисциплінарного підходу до вивчення досвіду і подій, що відносяться до різних націй та етнічних груп, може бути надійним шляхом, який допоможе уникнути подібних перекручень. Отже, для побудови полікультурного змісту нами запропоновано використовувати міждисциплінарний концептуальний підхід. При концептуальному підході спочатку визначають ключові поняття й узагальнення, що відносяться до етнічних груп, а потім відбирають зміст, який відповідає даним поняттям і узагальненням. Викладач робить акцент на оволодіння абстрактними знаннями, факти важливі лише тоді, коли вони необхідні для засвоєння цього об'єму знань. Основні поняття, коли це можливо і прийнятно, вивчаються з позиції різних дисциплін, таких як соціальні науки, мистецтво, література, мова як засіб комунікації, а також природничі науки.

Кожна педагогічна технологія має свої процесуальні характеристики (мотиваційна, управлінська, категорія студентів), а також має програмно-методичне забезпечення (навчальні плани, програми, методичні посібники, дидактичні матеріали, наочні технічні засоби навчання, діагностичний інтерпретарій) [1, 153].

Отже, до складу процесуальної частини запропонованої педагогічної технології входять такі компоненти:

- організація навчального процесу відповідно до поставлених цілей;
- методи і форми навчальної діяльності студентів та діяльності викладачів;
- управління навчальним процесом (оцінювання поточних результатів, корекція навчання, спрямована на досягнення поставлених цілей);
- підсумкова оцінка результатів.

Найважливішою умовою реалізації завдань полікультурної освіти є організація навчального процесу на основі діалогового підходу, який ми розуміємо як сукупність методів, форм і засобів навчання, що сприяють усвідомленню студентами поліфонічності й багатогранності світу, відносності істин, своїх інтересів й цінностей та їх узгодженню з потребами, настановами інших. Діалоговий підхід у навчальній діяльності, окрім традиційних пояснювально-ілюстративних і репродуктивних методів, потребує широкого використання інноваційних методів, що активізують мислення й поведінку студентів, передбачають обов'язкову взаємодію між собою методів, що відрізняються підвищеною мотивацією й спрямованістю на розвиток. Творча пошукова діяльність студентів, дискусії, симпозиуми, розроблення проектів, рольові ігри, психодрами, тренінги тощо сприяють набуттю студентами досвіду розв'язання проблем, пов'язаних з особливостями взаємодії в полікультурному середовищі, формують культуру міжнаціонального спілкування. Активні методи дають змогу використовувати в навчальному процесі різноманітні форми й засоби навчання.

Таким чином, навчальне середовище запропонованої нами технології повинно включати:

- використання навчального матеріалу різного змісту, виду та форми;
- надання студенту свободи вибору засобів виконання навчального завдання (для зняття емоційного напруження)
- використання нетрадиційних методів, форм групових та індивідуальних занять з метою активізації діяльності;
- створення умов для творчості в самостійній та колективній діяльності;

- постійний аналіз та оцінку з боку викладача;
- розробку та використання індивідуальних програм, що моделюють дослідницьке мислення;
- організацію занять в малих групах на основі діалогу, імітаційно-рольових ігор, тренінгів, навчального спілкування, „мозкового штурму”, „круглих столів”, інсценування драматичних уривків, дискусій, творчих індивідуальних проєктів.

Ознаками технологічно організованого навчального процесу є:

постановка діагностичних цілей;
планування навчання на основі точного визначення бажаного еталона у вигляді дій студентів, що відслідковуються;
попереднє тестування студентів і конкретизація навчальних цілей з урахуванням реальних можливостей студентів;
послідовна орієнтація всього ходу навчання на мету, що забезпечується наявністю оперативного зворотного зв'язку та супроводжується відповідною корекцією ходу навчання;
розбивка навчання на окремі елементарні навчальні цілі;
повна керованість процесом навчання;
гарантованість кінцевого результату [4, 34].

Принципово важливим компонентом педагогічної технології є управління навчальним процесом. Ціль управління полягає у зміні наявного стану керованого об'єкта, у доведенні його до заздалегідь наміченого рівня. Для цього розробляється технологічна карта, що забезпечує послідовне проходження кожним студентом усіх етапів засвоєння. Без цього викладач не може гарантувати засвоєння студентом знань і вмінь тієї якості, яка передбачена цілями навчання.

Ефективність управління процесом засвоєння забезпечується наявністю зворотного зв'язку. Інформація про хід процесу засвоєння надходить не тільки до викладача, а й до студента. Така інформація отримується на основі зворотного зв'язку, переробляється та на її основі виробляється коригувальний вплив.

Особливе місце в педагогічній технології формування полікультурної компетенції магістрів ВПНЗ відводиться психологічним основам, які базуються на процесі засвоєння знань, умінь та навичок.

Структура зазначеного процесу складна і має такі елементи:

сприйняття інформації з різноманітних джерел;
узагальнення почутої інформації, її осмислення;
розуміння одержаної інформації та її власна оцінка;
закріплення частини інформації на короткий або тривалий час;
застосування одержаної інформації в практичній, творчій діяльності;
вміння особистості спілкуватися на різних рівнях.

Базуючись на вищевикладеному матеріалі, враховуючи положення О.Н.Леонтьєва [3] про те, що розвиток усіх психічних якостей людини проходить ряд поступових етапів, ми визначили етапи педагогічної технології формування полікультурної компетенції магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах, а саме: інформаційно-теоретичний, процесуально-діяльнісний, аналітико-креативний, самостійно-творчий.

Аналіз особливостей педагогічної технології формування полікультурної компетенції магістрів у ВПНЗ дав змогу визначити педагогічні умови, що сприяють підвищенню ефективності формування полікультурної компетенції а саме:

1. Удосконалення навчально-методичного забезпечення.
2. Урахування особливостей позааудиторної міжкультурної комунікації.
3. Соціально-педагогічна адаптація індивідуальних особистісних потреб та властивостей магістрів.

Висновки та перспективи подальших розвідок... Таким чином, запропонована нами педагогічна технологія є необхідним, гарантованим механізмом формування полікультурної компетенції, теорією проєктування, реалізації та оцінювання всього навчального процесу щодо формування полікультурної компетенції, який організовується, засвоєння соціокультурних знань, накопичення особистісного досвіду творчої міжкультурної діяльності, розкриття особистісних потенціалів і функцій магістра, формування його як суб'єкта діалогу культур в процесі професійної підготовки.

Стаття не вичерпує всіх аспектів даної проблеми. Перспективами подальших наукових досліджень є розробка технологічної карти етапів формування полікультурної компетенції магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
2. Выготский Л. С. Педагогическая психология. – М.: Педагогика, 1991. – 479 с.
3. Леонтьев А.Н. Деятельность, сознание, личность. – М.: Политиздат, 1975. – 305с.

4. Сайтбаева Є. Прогресивні педагогічні технології та інші освітні моделі // Відкритий урок. – 2005. – №19-20. – С.30-41.

Анотація

Л.И.Воротняк

Особенности педагогической технологии формирования поликультурной компетенции магистров в высших педагогических учебных заведениях

В данной статье обоснована педагогическая технология формирования поликультурной компетенции магистров в высших педагогических учебных заведениях; раскрыты её особенности; определена цель, задания, структура педагогической технологии; обусловлены этапы и педагогические условия её реализации.

Ключевые слова: *поликультурная компетенция, педагогическая технология, социально-педагогическая адаптация, педагогические условия.*

Summary

L.I.Vorotnyak

Peculiarities the Pedagogical Technology of Master's Multicultural Competence Formation at Pedagogical Higher Educational Establishments

In this article the pedagogical technology of masters' multicultural competence formation at Pedagogical Higher Educational Establishments is considered; its peculiarities are shown; the aim, tasks and structure of the pedagogical technology are determined; the stages and pedagogical conditions of its realization are defined.

Key words: *multicultural competence, pedagogical technology, social-pedagogical adaptation, pedagogical conditions.*

Дата надходження статті

„11” квітня 2008 р.

УДК 37.013.42 + 37.013.77 (045)

І.А.ГАЙДАМАШКО,
аспірант
(м.Тернопіль)

ПОДОЛАННЯ АГРЕСІЇ ЯК АКТУАЛЬНА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

У статті з'ясовано сутність професійної підготовки соціальних педагогів, охарактеризовані показники професіоналізму, розкрито значення соціально-педагогічної профілактики агресії підлітків.

Ключові слова: *професійна підготовка соціальних педагогів, агресія, соціально-педагогічна профілактика.*

Постановка проблеми в загальному вигляді... Наше суспільство переживає перехідний період, що супроводжується перетворенням суспільних відносин, які викликають не лише позитивні, але й негативні зміни в різних сферах соціального життя. Так, однією із проблем сьогодення є проблема агресивності підлітків, що підтверджується спостереженнями та діагностичними дослідженнями.

Аналіз теоретичних джерел дає підстави для висновку, що агресія трактується як форма поведінки, що спрямована на заподіяння фізичної або психологічної шкоди. Якщо агресія – це завжди поведінка, яка-небудь дія, то агресивність визначається як властивість особистості, яка полягає в готовності й наданні переваги використанню насильницьких засобів для реалізації своїх цілей. При повторюваності агресивних дій можна говорити про агресивну поведінку. Як зазначено в психологічному словнику, агресивна поведінка – це специфічна форма дій людини, які характеризуються перевагою в силі або застосування сили по відношенню до іншої особи або групи осіб, яким суб'єкт прагне завдати шкоди [3].

Особлива роль у вирішенні даної проблеми покладається на соціального педагога, оскільки саме він стоїть найближче до змін світогляду підлітків. На думку В.Поліщук, у сучасних соціально-економічних умовах в Україні сформувався та усвідомлюється суспільством і спеціалістами потреба в соціально-педагогічних знаннях й ефективній соціально-педагогічній діяльності, у розробці соціально-педагогічної парадигми суспільного розвитку, а також у практичній реалізації створених на її основі моделей і технологій соціально-педагогічної діяльності, адекватних національним і соціокультурним умовам нашої країни [2].

Аналіз досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Дослідженню проблеми професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів присвячено праці таких вчених, як О.Абдуліна, О.Безпалько, Р.Бремвей, Т.Букер, І.Зязюна, В.Кан-Калік, В.Кременя, В.Поліщук, Т.Шамова та інших.